

Jaarverslag 2019

COSBO-Stad-Utrecht

Vastgesteld d.d. 25 mei 2020

1. Algemene ontwikkelingen

Utrecht voor iedereen is het motto van het huidige Utrechtse stadsbestuur en als altijd draagt ook COSBO-Stad-Utrecht daar graag aan bij, vanuit het perspectief en de ervaringen van oudere inwonersgroepen. Het aantal 67-plussers groeit de komende jaren ook in deze gemeente en over een deel van die inwoners maken wij ons grote zorgen.

Het streven naar langere zelfstandigheid en eigen regie blijken voor velen onhaalbare opgaven, om verschillende redenen. Men vindt de weg naar hulp en ondersteuning niet snel, woningen zijn te groot of ongeschikt voor deze levensfase, en anderen hebben het financieel moeilijk. Dankzij mantelzorgers en vrijwilligers worden velen wel ondersteund, maar dat is niet altijd genoeg en zeker niet op een langere termijn. Daarbij komt dat in met name de zorgsector de personeelstekorten groot zijn en dat betekent dat lang niet altijd de zorg geleverd kan worden die men eigenlijk zou willen bieden. Niet verwonderlijk dat hierdoor gevoelens van eenzaamheid of gebrek aan zingeving kunnen verhevigen.

COSBO ziet het als haar missie om eraan bij te dragen dat alle ouderen in Utrecht hun leven invulling kunnen geven zoals zij dat wensen en adequate ondersteuning krijgen als dat nodig is. De uitgangspunten van de Verenigde Naties (1996) ten aanzien van onafhankelijkheid, deelname, zorg, zelfontplooiing en waardigheid dienen hierbij als basis voor ons handelen.

Wij vullen onze rol als volgt in:

- invloed uitoefenen op het beleid van de gemeente Utrecht en in het maatschappelijk veld (signaleren, informeren, faciliteren, adviseren);
- een verbindende en bemiddelende factor zijn als het gaat om beleid en uitvoering, maar ook ter versterking van netwerken en het bundelen van krachten in het maatschappelijk veld;
- de lokale 'agenda' (helpen) bepalen met eigen voorstellen, activiteiten of initiatieven.

We denken mee aan verschillende overleg-/en beleidstafels, onderhouden contacten met wethouders, raadsleden en ambtenaren, organiseren zelf of met anderen bijeenkomsten, en we werken mee aan projecten met partners in de stad. COSBO let er vooral op dat ouderen in het algemeen of bepaalde groepen in het bijzonder (bv migranten of minima) niet onevenredig getroffen worden door het beleid van de gemeente of uitvoeringsinstanties.

Ooit opgericht als samenwerkingsverband van ouderenorganisaties in Utrecht, onderhoudt COSBO regelmatig contacten met de afdelingen van de KBO en PCOB (ANBO is niet lokaal actief) en FNV Senioren, alsmede het Netwerk Oudere Migrant Utrecht (NOMU) en migrantenorganisatie NOOM, die al jaren in andere steden actief is en ook in Utrecht projecten wil oppakken.

Daarnaast werken wij zoveel mogelijk samen in de Armoedecoalitie, het NUZO (netwerk ouderenzorg op regionaal niveau), en lokale partners als Solgu, Saluti, ACO en Roze50+. Bij elk thema op onze agenda proberen wij de goede balans te vinden tussen de missie van het COSBO als zelfstandige belangenbehartigingsorganisatie en logische verbindingen met anderen in de stad, zeker als het onze slagkracht vergroot.

2. Activiteiten en bijdragen

Informatievoorziening

Een belangrijke factor in ons werk is informatie en communicatie. Niet alleen om COSBO en ons werk in beeld te brengen, maar vooral om via 'stakeholders' in de stad (ambtenaren, raadsleden, hulp- en

zorgverleners, etc.) aandacht te blijven vragen voor de behoeften van oudere inwoners en wat daar op verschillende terreinen voor nodig is. Daarnaast is het informeren van de senioren zelf belangrijk, want de behoefte aan informatie en advies is groot.

Het twitteraccount van COSBO (@cosbo030) heeft een groeiend aantal volgers (eind 2019: 525) en is een nuttig middel om direct een specifieke groep belangstellenden, zoals raadsleden en professionals/partners, over relevante zaken te informeren en onze mening te delen. COSBO heeft daarnaast een Facebookpagina, die vooral bij specifieke promotie van berichten honderden 60+ers uit de regio bereikt.

De nieuwsbrief *COSBO Actief* verscheen zes keer in 2019 en richt zich vooral op externe relaties en belangstellenden (bijna 200 ontvangers), om te laten zien wat we doen en wat zoal speelt. Bovendien beschikken wij over een vijftigtal mailadressen van senioren die beschikbaar zijn (of anders anderen kunnen bereiken) voor adhoc oproepjes en vragen die ons bereiken via studenten, onderzoeksinstituten, lokale initiatieven of anderszins.

Op de COSBO-website is eveneens de nodige informatie te vinden over lopende onderwerpen. Onze directeur levert bovendien sinds het najaar maandelijkse columns voor DUIC (online internetkrant) over verschillende onderwerpen, die weer gedeeld kunnen worden via de sociale media.

Bijeenkomsten

Een andere manier om zelf informatie te delen, verbindingen te bevorderen en inspiratie te bieden, is het organiseren van eigen bijeenkomsten, doorgaans in wat kleinere vorm.

Aan het begin van het jaar bijvoorbeeld zorgden we -als elk jaar- voor professionele voorlichting over de belastingen, samen met FNV Senioren. In juni gingen we met belangstellenden in gesprek over vitaal ouder worden, na het bekijken van de documentaire *Old Passioned* in het Volksbuurtmuseum (foto).

Op 17 december organiseerde COSBO voor vrijwilligers en relaties uit MNU en NOMU een muzikale eindejaarsbijeenkomst in wijkcentrum De Helden (Noordoost). Het duo Kees & Ingeborg zong liedjes van vroeger en over Utrecht, met een 'roze tintje', goed aansluitend op ons eigen aandachtsgebied LHBTI-ouderen.

Pogingen om samen met sociaal makelaars van DOCK tot een wijkversie van de Zomerschool te komen, leverden uiteindelijk geen resultaat op, omdat DOCK de benodigde tijdsinvestering niet in verhouding vond staan tot de mogelijke animo onder de doelgroep. In 2020 bieden we alsnog een reeks workshops aan bij de Bibliotheek aan het Neude, dankzij succesvolle fondsenwerving.

Inhoudelijke thema's

Door de decennia heen is COSBO vrijwel altijd bezig geweest met onderwerpen rond zorg, welzijn, wonen, informatievoorziening en financiën, met name gericht op de ouderen die zolang mogelijk zelfstandig thuis wonen. De langdurige woonzorgvoorzieningen vallen buiten onze scope. Bij de meeste inhoudelijke onderwerpen werkt COSBO samen met andere organisaties of in netwerken. Met name bij omvangrijke en complexere 'dossiers' is samen optrekken waardevol, ieder vanuit de optiek van de eigen achterban, op basis van kennis en ervaring.

Wij zijn in elk geval actief in of betrokken bij:

- Armoedecoalitie / -platform
- Cliëntenraad Wmo
- Maatschappelijk Netwerk Utrecht (MNU)

- Netwerk Informele Zorg Utrecht (NIZU)
- Netwerk Oudere Migranten Utrecht (NOMU) en landelijk netwerk NOOM
- Netwerk Utrecht Zorg voor Ouderen (NUZO)
- Regionaal Overleg Consumenten in het OV (ROCOV)
- SAMEN-in-de-stad-netwerken (wijkniveau)
- Stedelijk Platform Ouderenzorg en de Werkgroep Ouderenzorg HUS
- Toegankelijkheidsnetwerk
- Projectgroep Utrecht voor later (Gemeente/Woonz/o.l.v. COSBO)

Wij proberen altijd om in een vroeg stadium van beleidsontwikkeling en –uitvoering mee te denken en te doen vanuit het ouderenperspectief, maar vragen tegelijkertijd wel voortdurend om afwegingen te maken over onze mate van inzet en betrokkenheid. Daarnaast maken we zoveel mogelijk gebruik van de mogelijkheid om de gemeenteraad te informeren over beleidsplannen, ontwikkelingen of praktijkervaringen, zowel in persoonlijke gesprekken als tijdens raadsinformatiebijeenkomsten.

Via deelname aan het Maatschappelijk Netwerk Utrecht (sinds 2016) was COSBO betrokken bij vraagstukken als bewonersparticipatie, activering, en -vooral- het woonbeleid. Het werk dat hiervoor verzet werd, is grotendeels te danken aan enkele actieve senioren. Toch bleek gedurende het jaar steeds meer dat het MNU niet het vehikel is geworden dat de deelnemers oorspronkelijk voor ogen hadden. De verschillen in organisatievorm/-kracht, doelstellingen en middelen zijn vrij groot en het systeem van overleg en afstemming soms te belastend. Eind 2019 besloten de deelnemers aan het aantal gezamenlijke activiteiten te beperken en alleen nog adhoc de samenwerking op te zoeken.

Ons voornemen was om in 2019 nog vaker op werkbezoek te gaan in de verschillende wijken en met name met oudere inwoners in gesprek te gaan over zaken die hen bezighouden. Die informatie uit de eerste hand kunnen wij immers meenemen in onze gesprekken, aan overlegtafels en bij projecten. Op bepaalde plaatsen kregen we gemakkelijk toegang, zoals in Zuilen, Kanaleneiland, Rivieren-/Dichterswijk en Noordoost, maar elders kostte het meer moeite. DOCK bleek als nieuwe sociaal makelorganisatie nog erg bezig met de eigen opzet en organisatie, en we signaleerden wat wisselingen in personele bezetting bij zowel DOCK-locaties als buurtteams. De plaatsen die wij uiteindelijk wel hebben kunnen bezoeken om met ouderen te praten, leverden indrukwekkende verhalen op en bevestigden het beeld dat wij ons ook via andere bronnen gevormd hadden. Dat leidde tot de conclusie dat wij in 2020 niet meer dan gebruikelijke inzet op wijkniveau nodig hebben om tot effectieve belangenbehartiging te komen.

Hieronder een samenvatting van onze inspanningen per hoofdthema en deelterreinen in 2019.

Informatievoorziening (Ouderen binnen bereik)

- *Belastingvoorlichtingsbijeenkomst* georganiseerd voor ca. 60 ouderen, i.s.m. FNV Senioren, bedoeld om algemene informatie te geven over wat bij aangifte van belang is.
- Regelmatig meegedacht met of *informatie verspreid* van diverse organisaties over informerende of inspirerende activiteiten, onderzoeken e.d., gericht op ouderen; sinds september maandelijks *opiniërende columns* in DUIC over ouderenthema's.
- Regelmatig *werkbezoeken* gebracht aan Wijkinformatiepunt Oost en Wijkwijzer Noordoost, plannen voor andere wijken gevolgd (w.o. Kanaleneiland, Lunetten).
- Initiatief genomen tot (structureler) overleg met *U Centraal* over stedelijk informatiebeleid en -aanpak, maar onvoldoende resultaat. Wel uitwisseling over stedelijk *onderzoek* onder ouderen:

 Het bereiken van oudere inwoners, zeker de niet-taal-/digivaardigen, blijft zorgwekkend. De opzet van wijkinformatiepunten komt moeizaam van de grond en dat wat er is, verschilt onderling sterk van opzet. Vrijwilligers vinden voor dit soort werk is eveneens moeilijk. De stedelijke aanpak is niet transparant. Samenhang en samenwerking lijken te ontbreken.

behoefte aan algemene informatie over met name Financiën en Zorg, liefst in persoonlijke benadering.

- In kader project *Beter Thuis Noordoost* (Incluzio) o.a. ondersteund bij voorbereidingen onderzoek onder inwoners en samenstelling onderzoeksgroepen; bijeenkomst met ouderen in Overvecht geleid;
- Gemeente geholpen (met inzet COSBO-vrijwilligers) bij vormgeving publicatie over *Volksgezondheidsspecial* rond ouderen;
- Contacten met *Bibliotheek Utrecht*, steeds meer de plek om informatie te vinden en uitleg te krijgen, en ook andere organisaties in de stad daarop attent gemaakt.
- Herhaaldelijk gepleit voor verbetering van de *onafhankelijke cliëntondersteuning*, o.a. ook via de Wmo-Clientenraad en in samenspraak met Solgu. (In 2020 komen er meer middelen beschikbaar, omdat Utrecht zich heeft gemeld als Koplopergemeente.)
- Voorzien in nieuwe ouderenvertegenwoordiger in de *Mediaraad* van RTV-Utrecht;
- Commentaar voorbereid op meerjarenplan gemeente inzake *laaggeletterdheid en digitale vaardigheden* (scholing/ondersteuning) t.b.v. behandeling in de raad in januari 2020.

Gezondheid en welzijn

- Met ouderen in enkele wijken in gesprek gegaan over *leefstijl en voeding*. Hieraan wordt nog te weinig aandacht besteed, ook door zorgverleners. Daarom ook in o.a. reactie op Volksgezondheidsnota en tijdens Gezonde Ideeën Festival gepleit voor meer preventie en pro-actievere rol vanuit gemeente naar inwoners. In dat kader tevens onze steun aan projecten als Sociaal Vitaal, voor de oudere migranten, of Utrecht-Trapt-Door-initiatief, om meer mensen op de fiets te krijgen.
- Afstemming met en vertegenwoordiging in *Wmo-Cliëntenraad*, die o.a. adviseerde over de nieuwe Wmo-verordening, personeelstekorten in huishoudelijke hulp en knelpunten bij hulpmiddelenleveranciers. COSBO sprak bij Raadsinformatiebijeenkomst over *Eigen Regie* over wat dit begrip betekent voor hulpverlening, cliëntondersteuning, klachtenafhandeling en mantelzorg.
- COSBO was lid van de *beoordelingscommissie* in het kader van de Wmo-aanbesteding voor dagbegeleiding (voorjaar).
- Deelname aan gemeentelijke *netwerkwerkbijeenkomst Mantelzorg* over beter bereiken van migrantenouderen en de betekenis van nieuwe onderzoeksdata. Vanuit COSBO met name Chinese ouderengroep ondersteund bij eigen activiteiten die mantelzorgers in het zonnetje zetten. Ook in de wijken regelmatig tips gegeven over betere ondersteuning.
- Deelname aan *Stedelijk Platform Ouderenzorg*, waarin allianties trachten specifieke vraagstukken op te lossen (dementiezorg, eerstelijnsverblijf, wijk Samenwerking). Daarnaast deelname aan de werkgroep Ouderenzorg bij de Huisartsenvereniging Utrecht (HUS), samengesteld uit zorg- en welzijnsprofessionals. Op initiatief COSBO is o.a. problematiek van *maaltijdverzorging* voor alleenwonenden met dementie besproken, wat leidde tot nadere uitleg over aanpak t.b.v. uitvoerders. Hierin trokken we op met het NUZO. Tevens gezorgd voor verbetering formulieren Buurtteams om medische informatie op te vragen (privacybescherming). Voorts heeft COSBO een grote rol gespeeld bij de voorbereiding van een stedelijke Inspiratiedag (thema Nabijheid), bedoeld om professionals en bewonersinitiatieven te verbinden. Deze dag zou in april 2020 plaatsvinden, maar is uitgesteld.
- Samen met Saluti project uitgevoerd rond *cultuursensitiviteit* bij buurtteams (vervolg op eerder project onder de vlag van het MNU). Saluti werkte aan een onderzoek en monitor die gemeente zou kunnen gebruiken om cultuursensitiviteit te volgen, COSBO legde contacten in de wijken, o.a. met werkgroep Diversiteit Buurtteams. Een plan voor een conferentie werd uitgesteld omdat

Het Utrechtse beleid om zoveel mogelijk wijkgericht te werken, leidt tot versnippering en gebrek aan regie, krijgt COSBO vaak mee. Het aanbod verschilt bovendien per wijk nogal, zeker als er weinig bewonersinitiatief is. Daarnaast blijkt goede samenwerking tussen verschillende organisaties (professioneel of informeel) niet altijd vanzelfsprekend. De continuïteit van activiteiten in de wijken staat verder onder druk door onzekerheid over financiering of aanbestedingsprocedures.

vergelijkbare bijeenkomst door anderen werd aangeboden. Voorts gesproken met wethouder Diversiteit over de mogelijke ondersteuning van migrantenzelforganisaties, waarvoor helaas weinig ruimte blijkt.

- Samen met vrijwilligers van Roze50+ Midden Nederland bezoeken afgelegd aan zorginstellingen met *Roze Loperbeleid*; dit beleid blijkt vervaagd door alle veranderingen in de zorg en weinig concrete klachten. Bezoek aan een internationale conferentie over LHBTI-ouderen toonde aan dat er nog veel gebrek aan kennis is bij professionals; actief uitdragen van steun aan LHBTI+ is elementair. Daarom met Roze50+ na de zomer de opleidingsfunctionarissen van grote Utrechtse (thuis)zorginstellingen benaderd met aanbod voor workshops of studiedag, zonder resultaat. De gemeente pakt dit onderwerp in het kader van de Regenboogagenda in 2020 met o.a. Roze50+ en COSBO op.
- Regelmatig *gesprekken in de wijken* met buurtteammedewerkers en sociaal makelaars die met ouderen werken, signalen meegenomen en informatie uitgewisseld. Ook diverse bezoeken aan locaties waar ouderen aan activiteiten deelnemen. Steeds weer blijkt dat mensen vooral bezorgd zijn over passend wonen en stijgende kosten.
- Regelmatige contacten met Zin in Utrecht vanwege de ontwikkeling van regionale/lokale centra voor *levensvragen*, die tegenwoordig 50-plussers kosteloos kunnen helpen. COSBO is tevens benaderd voor betrokkenheid bij nieuwe projecten, zoals opleidingsprogramma's voor zorgverleners en gespreksgroepen over palliatieve zorg. Dit vervolgt in 2020.
- COSBO volgde de activiteiten rond de Utrechtse *aanpak van eenzaamheid* met een kritische blik. We gaven in overlegsituaties en bij wijkbezoeken adviezen over risicogroepen, zoals migranten, minima en LHBTI, die nog te vaak over het hoofd gezien worden. Aspecten als bereikbaarheid, betaalbaarheid en inclusiviteit spelen mee bij het gevoel van eenzaamheid dat mensen ervaren. De stijging van de eenzaamheidscijfers in Utrecht doen zich voor sinds 2015, een periode van bezuinigingen en grote veranderingen in het sociaal domein.

Woonsituatie

- Intensief meegewerkt aan activiteiten van de *werkgroep Wonen* van het Maatschappelijk Netwerk Utrecht, vooral gericht op de ontwikkeling van de Merwedekanaalzone (geschikte nieuwbouw voor alle levensfasen) en meer steun voor wooninitiatieven of nieuwe woonvormen. Via dit samenwerkingsverband (COSBO/Solgu/ACO/Saluti) advies gegeven over de nieuwe Woonvisie, de MKZ-plannen, Stadsakkoord Wonen.
- Uitgebreid *eigen onderzoek* uitgevoerd naar alles rond het woondossier en de rol van COSBO daarin. Bepalend voor de eigen strategie en inzet voor de komende jaren.
- Coördinatie en uitbreiding website *Utrecht.voorlater* (o.b.v. extra gelden), samen met Woonz. Biedt zo breed mogelijke informatie en inspiratie voor jongere senioren over wonen in Utrecht en hoe men dit zou kunnen benaderen in de toekomst. Nieuwe partners gevonden voor 2020 en daarna.
- Bij gelegenheid herhaaldelijk gepleit voor verbreding van de verhuisadviesfunctie naar een meer coachende functie voor oudere inwoners, die vaak met heel basale vragen zitten en niet goed de weg weten.
- Met Solgu gepleit voor verruiming van de tijden voor plaatsing *rolcontainers*, omdat 21.30 uur als laat ervaren werd. Na raadvragen zijn de tijden vervroegd naar 20.00 uur. Dit zijn kleine verbeteringen die bijdragen aan behoud zelfstandigheid van ouderen.

 Het woonvraagstuk is en blijft de komende jaren het grootste probleem in Utrecht. Er zijn te weinig betaalbare en geschikte woningen, ouderen wonen vaak in te grote huizen die niet geschikt zijn voor hun levensfase. Met anderen pleit COSBO voor een Taskforce Wonen/Zorg, die concrete oplossingen moet aanjagen als het gaat om nieuwe woonvormen, ruimte voor bewonersinitiatief, en levensloopbestendige nieuwbouw of woningaanpassingen.

- Overleggen van het *Toegankelijkheidsnetwerk* en een stadsgesprek over mobiliteit bijgewoond, gericht op verbetering van knelpunten en beleid. Nieuwe beleid "Utrecht, voor iedereen toegankelijk" is eind 2019 gepresenteerd, na lange voorbereidingsperiode waarbij ook COSBO betrokken was.
- Provinciale *ROCOV-overleggen* bijgewoond (COSBO-vrijwilliger), om zo betrokken te blijven bij ontwikkelingen rond busvervoer en Regiotaxi, mede in relatie tot afnemende mogelijkheden tot vervoer in de eigen wijk. Behoeftte aan vervoer op korte ritten is groot, maar slechts in enkele wijken zijn er alternatieven voor het OV (Buurtmobiel bv) en onzeker of dit zo blijft.
- Signalen gedeeld over verbouwing Zuylenstede en onrust hierover bij bewoners, die twee keer moeten verhuizen. Leidde tot vragen in de raad vanuit PvdA. Andere *knelpunten rond woonzorgcentra* deden zich voor bij Bijkershoek en Keizershof. Probleem is dat dit soort woonvormen niet onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen en bewoners als huurders (met apart zorgcontract) beschouwd worden. Ook COSBO kan hier weinig mee.
- Samen met Solgu aandacht gevraagd bij wethouder en gemeenteraad voor problemen rond indicaties en vindbaarheid van *geschikte woningen* voor mensen met (ernstige) beperkingen. Leidde tot Raadsinformatiebijeenkomst en vervolgesprekken met Het Vierde Huis. Vervolg in 2020.

Geldzaken

- Extra aandacht gevraagd bij gemeente voor de *armoedesituatie* bij bepaalde groepen *oudere migranten en laaggeletterden*, die niet altijd gebruik maken van de ondersteuningsmogelijkheden en sociale vangnetten. Bij wijkbezoeken gesignaleerd dat veel ouderen met laag inkomen de U-polis te duur vinden. Dit gaan we in 2020 verder onderzoeken.
- Opnieuw aandacht gevraagd voor onderbenutting van de *U-pas* door ouderen: aanbod niet altijd passend of onbekend. Meer informatie op maat nodig, dichtbij de mensen om wie het gaat, op papier is niet genoeg.
- Bijeenkomst in ULU Moskee bijgewoond om *geldzorgen bespreekbaarder* te maken, in kader campagne gemeente. COSBO wordt in 2020/2021 betrokken bij een onderzoek van de Hogeschool naar de bespreekbaarheid van armoede onder moeilijk bereikbare groepen.
- Ondersteuning verleend aan een *onderzoek* van MiraMedia naar de toenemende kosten van niet-digitaal bankieren, wat vooral ouderen met een smalle beurs treft. Enkele banken hebben naar aanleiding van de discussie alsnog geen prijsverhogingen toegepast.
- Bijeenkomsten van de *Armoedecoalitie* bijgewoond, om de aandacht voor ouderen met koopkrachtproblemen vast te houden. Wordt vaak nog onderschat.
- *Vrijwilligersbijeenkomst* gewijd aan financieel misbruik van ouderen, met tips over behoud zelfstandigheid en het signaleren van problemen bij anderen. Willen we vaker (helpen) organiseren.
- *Klein (online) onderzoek* gedaan om onder professionals te peilen hoe vaak men vermoedens van financieel misbruik of andere onveilige situaties heeft. Komt regelmatig voor maar er lijkt nog (te) weinig mee gedaan te worden. Vooral buurtteammedewerkers komen niettemin schrijvende situaties tegen. Het onderwerp heeft landelijk wel meer aandacht.

Overigen

- COSBO was partner in het project *Beter Thuis Noordoost* en zo betrokken bij enkele deelactiviteiten (foto), gericht op de jongere senioren en wat zij nodig hebben om vitaal ouder te worden.
- COSBO was vertegenwoordigd op de gemeentebuit tijdens de Canal Pride in juni.
- Twee COSBO-vrijwilligers waren jurylid voor de Toegankelijkheidsprijs 2019.

- Met NOOM (landelijke migrantenorganisatie) ingezet voor realisatie van het project Sociaal Vitaal, gericht op gezondheid en welzijn van oudere migranten. In tegenstelling tot andere steden, lukt dit in Utrecht niet goed ('geen financiering doelgroepen'). Komend jaar doen we nieuwe pogingen.

3. Opbrengsten

De werkwijze van belangenorganisaties is slechts in beperkte mate te vertalen in concrete cijfers en resultaten. Veel van ons werk speelt zich af op informeel niveau of in de context van overleggremia, waarbij niet goed is na te gaan hoeveel ideeën of suggesties worden overgenomen of op z'n minst anderen aan het denken zetten. Niettemin kunnen wij ten aanzien van het jaar 2019 vaststellen dat COSBO:

1. heeft bijgedragen aan de kennisvergroting van gemeenteambtenaren, lokale politieke partijen en raadsleden over ouderen in Utrecht en wat die nodig hebben op verschillende levensterreinen;
2. zijn professionele netwerk en de achterban heeft benut om informatie en signalen uit de praktijk te verzamelen, en samen te werken aan verbetering van zaken die voor ouderen van belang kunnen zijn als zij afhankelijker worden van anderen;
3. verbindingen heeft onderhouden of tot stand gebracht met lastiger bereikbare groepen, zoals oudere migranten en hun vertegenwoordigers, ook t.g.v. onderzoek en ontwikkeling van beleid;
4. bij alle beleidsvraagstukken of lokale activiteiten bleef wijzen op de positie van specifieke groepen ouderen, voor wie meedoen of erbij horen niet vanzelfsprekend is, zoals migranten, LHBTI+, minima en laaggeletterden of niet-digivaardigen;
5. heeft gezorgd dat ouderen als speerpunt zijn toegevoegd aan het nader uit te werken Volksgezondheidsbeleid van de gemeente;
6. (mede) heeft gezorgd dat de woningtoewijzing aan personen met specifieke beperkingen opnieuw bekeken wordt door gemeente en uitvoeringsinstanties;
7. meer duidelijkheid bij zorg-/hulpverleners heeft bewerkstelligd over ondersteuning bij maaltijden voor alleenwonenden met dementie; gemeente en zorgverzekeraar erkennen hun rol hierbij;
8. het belang van geschikte huisvesting en nieuwe woonvormen voor ouderen terug ziet in de door de gemeente aangekondigde maatregelen (o.a. kwartiermaker wooninitiatieven en 2 pilots voor woon/zorgvormen);
9. de inspanningen voor verbetering van het U-pasaanbod, zeker richting bepaalde groepen die nu nauwelijks bereikt worden, ziet verbeteren;

4. Organisatie en financiën

Bestuur

Het samenwerkingsverband COSBO is in Utrecht al actief sinds 1975, geïnitieerd en bestuurd door onbezoldigde vrijwilligers, allen actieve en betrokken inwoners van de stad. In deze tijd zou onze organisatie als een 'bewonersinitiatief' beschouwd kunnen worden, dat zich ontwikkeld heeft tot professionele samenwerkingspartner op verschillende terreinen.

Eind 2019 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

- dhr. W.J. van Minnen (voorzitter)
- dhr. W.K. van Vugt (penningmeester)
- dhr. S. Koopmans (secretaris)
- mw. I.A.M. Bouter-Schrijnemakers (lid)
- dhr. A. Tahrioui (lid)

Onze inspanningen om nieuwe bestuursleden te werven, leverden verschillende reacties op. Begin 2020 kan de heer Van Vugt het penningmeesterschap daardoor overdragen aan een deskundige opvolgster. Een andere bestuurskandidaat loopt komend jaar met ons mee.

Het bestuur vergaderde formeel zes keer dit jaar en tussentijds was er mailcontact met het bureau als nodig. In juli werd een extra overleg tussen bestuur, bureau en vertegenwoordigers van de lokale ouderenbonden en ACO belegd om de koers voor het komende jaar te bepalen.

Bureau

Bij het Bureau van COSBO zijn vier personen in dienst (2,06 Fte):

- *Martina van den Dool* (directeur / 24 uur per week)
- *Els Swerts* (sr. belangenbehartiger / 18 uur per week)
- *Housnia el Mimouni* (belangenbehartiger / 16 uur per week)
- *Annet Sjoerdsma* (secretariaat / 16 uur per week)

Mevrouw Swerts had tussen augustus 2019 en voorjaar 2020 onbetaald verlof in het kader van

individuele loopbaanafspraken. In die periode zijn twee vervangende medewerkers in dienst geweest voor de afzonderlijke dossiers Wonen en Gezondheid, terwijl vaste collega's overige taken overnamen. Vervangingsoplossingen blijken voor een gering aantal uren en in een beperkte periode moeilijk te vinden, zeker bij het soort werk dat wij doen.

Het ziekteverzuim lag rond de 1,5%. De veiligheid in en rond het verzamelgebouw heeft onze blijvende aandacht, waar we helaas op 18 maart (tramaanslag nabij ons kantoor) extra op werden gewezen.

In samenspraak met de arbodienst is een nieuwe risico-inventarisatie uitgevoerd en een regeling rond arbeidsomstandigheden en veiligheid opgesteld.

Naast de beroepskrachten op het bureau zijn er bijna dertig vrijwilligers betrokken bij COSBO: in het bestuur, in themagroepen, 'op afroep' of als vertegenwoordiger in overlegorganen. Leeftijden en achtergronden van onze vrijwilligers variëren zeer. COSBO biedt geen vergoedingen, wel een attentie aan het eind van het jaar, bij verjaardagen of andere bijzonderheden. In februari overleed plotseling Nelleke Wuurman, die zeker twintig jaar bij onze organisatie betrokken is geweest, in verschillende rollen. De stad, en zeker de wijk Overvecht, verloor hiermee een markante persoonlijkheid.

Financieel

COSBO is ook in financieel opzicht een gezonde organisatie te noemen, mede dankzij aanvullende middelen en een beheersbaar uitgavenpatroon. Er kon daarom dit jaar weer worden geïnvesteerd in nieuwe computerapparatuur en printer/kopieermachine.

De complete jaarrekening is afzonderlijk beschikbaar.

Utrecht, 25 mei 2020

Het bestuur van COSBO Stad Utrecht